

**«Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті» КеАҚ жанындағы
8D02301 – «Филология» білім беру бағдарламасы бойынша диссертациялық кеңестің
2025 жылғы жұмысы туралы**

ЕСЕБІ

1. Өткізілген отырыстар саны туралы деректер

Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінің жанындағы 8D02301 – «Филология» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD дәрежесін беру үшін диссертацияларды қорғау жөніндегі Диссертациялық Кеңесте 2025 жылдың 1 қаңтарынан бастап 31 желтоқсан айлары аралығында 30 Кеңес отырысы (ғылыми семинарға қабылдау, ғылыми семинар өткізу, тәуелсіз сарапшы тағайындау, қорғау күнін белгілеу, уақытша мүшелер мен рецензенттер тағайындау, диссертацияны қорғау, дәреже беру) өткізілді.

2. Отырыстардың жартысынан қатысқан диссертациялық кеңес мүшелерінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса).).

Диссертациялық кеңестің тұрақты құрамы – 4 адам.

1. Ермекова Тыныштық Нурдаулетовна (ф.ғ.д., проф., ҚазҰҚызПУ)
2. Танжарикова Алуа Васильевна (ф.ғ.д., проф., Абай ат. ҚазҰПУ)
3. Султанова Бибигуль Мынбаевна (ф.ғ.к., ҚазҰҚызПУ)
4. Рысқұлбек Дидар Жылқыбайқызы (PhD, ҚазҰҚызПУ)

Бұйрық бойынша бекітілген уақытша кеңес мүшелері толығымен қатысты. (Докторанттың диссертация тақырыбына сәйкес бекітіледі).

3. Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі.

№	Докторанттың ТЕӨ	Мамаманды шифры, атауы	Оқу мекемесі
1	Демесинова Акерке Алтаевна	8D02301 – «Филология»	«Ш. Уәлиханов атындағы Көкшетау университеті» КеАҚ
2	Кенбаева Айнура Зинеловна	8D02304 – «Филология»	КеАҚ «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті»
3	Баядилова-Алтыбаева Айнура Бактығалиевна	6D020500 – «Филология»	КеАҚ «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті»
4	Шуриева Айслу Бауржановна	8D02301 – «Филология»	КеАҚ «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті»
5	Ташекова Айгерим Тарбиновна	6D020500 – «Филология»	«Торайғыров университеті» КеАҚ
6	Испандиярова Айнура Тюлюгеновна	8D02301 – «Қазақ филологиясы»	А.Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті

4. Мынадай бөлімдерді қамти отырып, есепті жылдың ішінде кенесте қаралған диссертацияларға қысқаша талдау:

1) қаралған жұмыстардың тақырыптарын талдау:

Демесипнова Акерке Алтаевнаның «Қазақ әдебиетінде фэнтези жанрының қалыптасуы мен көркемдік даму бағыттары» тақырыбындағы диссертациялық зерттеу жұмысында алғаш рет қазақ әдебиетіндегі фэнтезиге дербес әдеби жанр ретінде талдау жасалды. Сол талдаудың нәтижесінде: а) қазақ фэнтези шығармаларына архетиптік негіз болып қаланған мифологиялық, фольклорлық және әдеби ертегі, қазақтың ұлттық дәстүрлері мен діни сюжеттері мен мотивтері анықталды; ә) қазақ фэнтези жанры өзінен-өзі пайда болған жоқ, оның пайда болуы мен қалыптасуының негізгі екі қайнар көзі анықталды: қазақтың ұлттық мифологиялық және фольклор мұралары мен әлемдік әдебиет, соның ішінде ағылшын фэнтезиінің ықпалы зор болды; б) ең алғаш рет қазақ балалар фэнтези жанрының жіктелуі ұсынылады және фэнтезиге тән сюжет пен характер кейіпкерлерінің ерекшеліктері анықталды.

Кенбаева Айнура Зинеловнаның «Түркі халықтары фольклорындағы топонимдердің типологиясы мен поэтикасы» тақырыбындағы зерттеу жұмысы қазіргі антропоэкті зерттеулер қатарына енеді. Зерттеу барысында түркі халықтары фольклорындағы топонимдердің типологиясы мен поэтикасы мәселелерін тұңғыш рет кешенді түрде зерттеліп, лингвопрагматикалық тұрғыдан жан-жақты сипатталған. Атап айтқанда, диссертацияда топонимдік фольклордың жанрлық ерекшелігін, функциясын, жаңа ғылыми парадигмадағы қолданысын, жіктелу принциптері мен оның фольклорлық сюжетке қатысын, танымдық, эстетикалық, уәждік, деректілік сипаттарын, эпос түрлерінде топонимдердің қолданысының өзіндік ерекшеліктерін мысалдар келтіре отырып сараланған.

Баядилова-Алтыбаева Айнура Бактығалиевна «Тілдің мәдениетті трансляциялаудағы таңбалық сипаты» атты зерттеу жұмысында қазақ тілінің ұлттық мәдениетті таңбалық тұрғыдан танытушы және ұрпақтан ұрпаққа жеткізуші басты құрал ретіндегі рөлін жан-жақты талдай отырып, тілдік-мәдени код ұғымының ғылыми негіздерін ашып көрсетеді. Тіл – тек қарым-қатынас құралы емес, ол – ұлттық болмысты, рухани-материалдық құндылықтарды, тарихи жадыны сақтаушы әрі трансляциялаушы семиотикалық жүйе екендігін дәлелдеген.

Шуриева Айслу Бауржановна «Еуразия кеңістігіндегі топонимдік аңыздар мен әпсаналар» тақырыбындағы диссертациялық жұмысын жазу барысында түрлі әдіс-тәсілдер таңдап алынып, нақты шешімдер ұсынған. Диссертацияда жасалған ғылыми тұжырымдар мен қағидалар, қорытындылар көңілге қонымды, әдебиет тарихы, әдебиеттану ғылымының соңғы өлшемдеріне негізделі, дәйекті түрде нақты дәлелденіп ұсынылған. Жұмыста тұжырымдалған әрбір ғылыми нәтиже мен қорытынды жұмыстың жаңалық дәрежесін айқындайды. зерттеу жұмысында теория мен практиканы қатар қолдана білген. Сондықтан алған нәтижелері тиісті өзекті мәселені, теориялық немесе қолданбалы міндетті шешуге бағытталған.

Ташекова Айгерім Тарбиновнаның «Бекмұрат Уахатов – фольклортанушы ғалым» тақырыбындағы докторлық диссертациясында Бекмұрат Уахатовтың қазақ фольклортану ғылымындағы орны мен әдістемелік үлесі алғаш рет кешенді түрде зерттелді. Ғалымның қазақ ауыз әдебиетін жинау, жүйелеу және жариялау әдістері, экспедициялық жұмыстары мен деректерді ғылыми айналымға енгізу принциптері жүйелі түрде сараланып, оның фольклортанудағы теориялық-методологиялық үлесі қазіргі ғылыми талаптар тұрғысынан жаңаша бағаланды. Қазақ тұрмыс-салт жырлары мен халық өлеңдерінің типологиясы, поэтикасы және жанрлық ерекшеліктері Бекмұрат Уахатов еңбектері негізінде жүйеленді. Тұрмыс-салт жырларының тарихи-салыстырмалы талдауы, олардың генезисі мен этнографиялық сабақтастығы ғылыми негізде айқындалып, халық өлеңдерінің құрылымы, көркемдік құралдары және стильдік белгілері қазіргі фольклортану талаптарына сай сараланды.

Испандиярова Айнура Тюлюгеновна «Қазақ халық лирикасының лингвофольклортанулық аспектісі» тақырыбындағы диссертациялық жұмысында «қара өлең», «тарихи өлең», «ән өлең» ұғымдарын «ұлт – тіл – таным» үштігінің аясында қарастырып, оларды фольклортану, когнитивтік лингвистика және әдебиеттану ғылымдарының тоғысында зерделейді. Қазақ халық лирикасының тілін кешенді талдау арқылы когнитивтік модельдеу, халықтық дүниетанымның құрылымын жүйелеу, ұлттық когницияны сипаттау тұрғысынан маңыздылығын көрсетеді

2) диссертация тақырыбының "Ғылым және технологиялық саясат туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы:

Қорғалған диссертациялық жұмыстар

1. ҚР-да білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсанындағы №988 қаулысы);

2. ҚР-да тіл саясатын дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы (ҚР Үкіметінің 2023 жылғы 16 қазандағы №914 қаулысы);

4. «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасы (ҚР Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №724 қаулысы). Диссертациялық зерттеу жұмысы «Ұлы Даланың жеті қыры: қоғамның рухани жаңғыруының мұралары мен бастаулары» атты бағдарламаға сәйкес орындалған.

5) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми – техникалық комиссия бекіткен еліміздегі ғылым дамуының 7.Әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар саласындағы зерттеулер басымдылығына сәйкес келеді. Сонымен қатар Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына (5.3.6. Тарих пен мәдениеттің, әдебиет пен тілдің, салт пен құндылықтардың ортақтығы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 20219 жылдың 27 желтоқсандағы № 988 қаулысы) сәйкес жазылған.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Диссертациялық жұмыстардың практикалық маңызы бар және ғылыми жұмыс нәтижелері жоғары. Ғылыми тұжырымдар нәтижесін жоғары оқу орындарының филология факультетерінде қазақ фольклоры, әдебиеттану, өнертану пәндерінен дәріс оқу барысында, элективті, арнайы курстарда тірек материалдар ретінде қолдануға болады

5. Ресми рецензенттердің жұмысын талдау

Докторанттардың зерттеу жұмыстарына бекітілген ресми рецензенттердің пікірлері уақытында ұсынылды. Олардың пікірлері ҚР БҒМ Білім және ғылым саласында сапаны қамтамасыз ету комитетінің бекіткен талаптарына сай келеді. Берілген пікірлері оң болды. Рецензенттер тарапынан сапасыз қарым-қатынас фактілері анықталмады.

Ізденушілерге бұйрық негізінде тағайындалған ресми рецензенттердің пікірі «Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінің диссертациялық кеңес ережесінің» талаптарына сәйкес өз уақытында ұсынылды. Барлық ресми рецензенттер оң ұсыныс берді.

1) Матыжанов Кенжехан Слямжанұлы - ф.ғ.д., ҚР ҰҒА академигі. «М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты» ҚРҒЖБМҒК

2) Әбдіғазизұлы Балтабай - ф.ғ.д., профессор, «Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университет» КеАҚ

3) Манкеева Жамал Айткалиевна – филология ғылымдарының докторы. А.Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының профессоры.

4) Саткенова Жайна Бағашаровна – филология ғылымдарының кандидаты, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің қауым. проф.

5) Дарибаев Самалбай Дарибаевич – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің аға оқытушысы, филология ғылымдарының кандидаты.

6) Сатмирова Дариша Амантаевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің қауым. профессоры, филология ғылымдарының кандидаты

7) Ержанова Сауле Баймурзаевна – филология ғылымдарының докторы, профессор,

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті.

8) Молдағали Бакытгул – PhD, қауымдастырылған профессор м.а., «Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті» КеАҚ.

9) Матыжанов Кенжехан Слямжанович – филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының бас директоры

10) Кажибоева Гульден Кенесовна – филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ш.Уәлиханов атындағы Көкшетау университеті

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстар.
Шетелдік ЖОО-ларда докторантура бағдарламасында оқитын білімгерлер 4 жылдық жүйемен оқытылады. Осымен байланысты докторантурада оқу мерзімін ұзарту ұсынылады.

7.Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға арналған диссертациялардың кадрларды даярлау бағыты бөлінісіндегі саны

№		8D02301 – «Филология»
1	Қорғауға қабылданған диссертациялар	6
	Оның ішінде басқа ЖОО қабылданған докторанттардан	6
2	Қараудан алынып тасталған диссертациялар	0
	Оның ішінде басқа ЖОО қабылданған докторанттардан	0
3	Рецензенттердің теріс пікірін алған диссертациялар	0
	Оның ішінде басқа ЖОО қабылданған докторанттардан	0
4	Қорғау қорытындысы бойынша оң шешім алғандары	6
	Оның ішінде басқа ЖОО қабылданған докторанттардан	6
5	Қорғау қорытындысы бойынша теріс шешім алғандары	0
	Оның ішінде басқа ЖОО қабылданған докторанттардан	0
6	Қайта қорғауға жіберілген диссертациялар	0
	Оның ішінде басқа ЖОО қабылданған докторанттардан	0

Диссертациялық кеңестің төрағасы

Диссертациялық кеңестің ғалым хатшысы

Ермекова Т.Н.

Рысқұлбек Д.Ж.

12.01.2026